

a dhúshlán. Caithear gluaiseacht na Gaeilge a dhealú amach uaidh. An chéad rud a dhéarfais gluaiseacht leasaithe Gaeilge iarra ar Chumann Lúthchleas Gael a ndualgas a dhéanamh don teanga agus iad a chur i gcomhlínt le heagrais eile chuichí, ó iarra ar na heagrais eile cuidiú linn freisin. Is cóir rudaí dearfa a iarra orthu ar fad agus cairde áirid lena gcomhlíona. Níor mhise dom cupla míle Gaeilgeoir a fhoiceáil ag dul isteach i nDalymount agus a suaitheantais aitheantais — Fáinní a bheadh ar cíos acu le haghaidh an lae ón gCoirnéal — dhá dtaispeáint acu go buacach. Is mó atá Cumann Lúthchleas Gael i riocht a dhéanta ná eagrais ar bith eile chuichí. Ba cheart gur i nGaeilge a chraobhscaicth leath na gcluichí. Níl stróbh ar bith in a thaobh seo ar an Telefís mar míníonn imeachtaí an chluiche e teim. Cluiche ar bith a thaispeáintear in athuair, i nGaeilge ba chóir é a dhéanamh. Tá rial ag Cumann Lúthchleas Gael — rial leibideach de réir an leas atá dhá bhaint aisti — gurb i nGaeilge a bhéas ainm agus sloinne na n-imreoir. Breá mar sin go mbíonn siad i mBéarla freisin i scríbhinní oifigiúil? Níor fhéach Cumann Lúthchleas Gael ariamh cur faoi deara do na páipéir nuaincht, don Radío ná don Telefís, áird ar bith a thabhairt ar rial sin na n-ainmneachaí. A geuid síomacóireacht nach mór a phoiblíú agus a cúlmeáil poiblíthe.

Fear céill a chaitheadh de riachtanas a bheith i nGaeilgeoir agus sílim fós féin gurb é an céill an t-aon chluiche damhsa a chheadaíof an Conra go hoifigiúil faoin a choimirce Bhíodh an tábacht céanna a dhul ag céill le Gaeilge a labhairt. Ba thábhachtaí le tuille ná ceachtar acu sin a dhul ag cluichí Gaelach agus gan a dhul ag aon chluiche eile. Ba shin é an t-ord fíúntais.

Ar bhealach eile tá córas teireannaí agus geiseannaí sách ionlán ag sáinnú an Ghaeilgeora. Níor thuig cuid dá lucht aitheantais ariamh tuige nach dtiocfadh mo bhean sa Réalt ná sa Leigéin Mhuire. Tá Fáinneoirí go leor iontu sin. Tá freisin sa dá chómhbhráithreas mhóra sa gCathair. Téann gach Gaeilgeoir cair na shaoi go Lourdes, go minic go Cnoc agus roinnt cuarta go Loch Dearg. Ní riachtanach ach is beag nach riachtanach do bhean agus is ionmholta d'fhear suaitheantas an staoaire. Suaitheantas staoaire agus Fáinne, dís a théas le chéile. Más Gaeilgeoir thú ar thaobh Fhíanna Fáil atá tú agus má tá tú i nGaeilgeoir i nGluaiseacht na Gaeilge is beag nach bhfuil tú de riachtanas i nGaeilgeoir i bhFianna Fáil. Is túisce a faicítear an Gaeilgeoir ag dul go Shelbourne ná go Dalymount. Más iarmhacléirín leis na hfofánaigh thú ní miste dhuit go deimhne is ionmholta dhuit — a dhul ag cruinnithe Gaeilge i gColáiste na Tríonóide.

Ní daora é seo ar cheachtar de na rudaí seo. Dháiríre is rudaí ionmholta iad seo uilig. Níl anseo ach iarracht ar phátrún a riana, pátrún sóisialta Ghaeilgeoirí na Gluaiseacht.

Láigh cuid agaibh alt Róise Ní Mhisteíl san *Irish Student* faoi dhuine ag foghlaim Gaeilge. Ní mór dhom a rá gur réitigh mé le cuid mhaith ann. Dar ndóigh an té atá ag foghlaim teanga — is cuma faoi láthair cé an fáth é bheith dhá foghlaim — ní foláir dhó uaireantaí cleachta teangeolaíocht nó *linguistic exercise* a dhéanamh dhe. Is féidir é sin a dhéanamh sa saotharlann cho maith is is féidir é a dhéanamh i gcomhthionól labhartha teanga agus níos fearr b'fhéidir. Ach sílim gurb é an rud céanna atá mise a rá a dúirt Róise ar bhealach eile.

Cuimhníonn sibh ar raic a bhí sa tSráidbhaile" aimsir Uí Dhoirín